

Національний
університет
оборони України

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
“КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ”

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Статус дисципліни	Основна, реалізується в циклі загальної підготовки
Мова викладання	Українська (англійська)
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS/150 год. (Л – 6 год., ГЗ – 10 год., С – 10 год., Екзамен – 6 год., СР – 118 год.)
Курс/півріччя	2 курс, 1 і 2 півріччя
Лінк на дисципліну	https://adl.mil.gov.ua/login/index.php
Оригінальність дисципліни	Авторський курс
Ключові слова	Система цивільної безпеки, розвиток цивільної безпеки, євроінтеграція цивільної безпеки в Україні, порядок створення підсистем цивільної безпеки та організація їх діяльності, система цивільної безпеки та органи управління, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.
Викладач	КАМИШЕНЦЕВ Геннадій Володимирович доктор технічних наук (21.02.03 – цивільний захист) провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу проблем розвитку та впровадження стратегічних комунікацій інституту стратегічних комунікацій. Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни: 1. Features of Management of the Emergency Situation of Terrorist Nature on the Protected Critical Infrastructure of Ukraine. Zaporozhets A., Popov O. (eds) Systems, Decision and Control in Energy IV. Volume II. Nuclear and Environmental Safety. Studies in Systems, Decision and Control. 2023. Vol. 456. P. 59-75. https://doi.org/10.1007/978-3-031-22500-0_4 (Scopus) 2. Граничні та інформаційні умови формування математичної моделі попередження надзвичайних ситуацій техногенного та терористичного характеру шляхом використання акустичних підходів до виявлення небезпеки. Міждисциплінарні наукові дослідження: особливості та тенденції: матеріали міжнародної наукової конференції (Т. 2), 4 грудня, 2020 рік. Чернівці, Україна: МЦНД. С. 41-43 3. Щодо оцінки рівня ризику виникнення надзвичайних ситуацій.

	<p>Розвиток цивільного захисту в сучасних безпекових умовах: Матеріали 21 Всеукраїнської науково-практичної конференції (за міжнародною участю). – Електронне видання комбінованого використання. – Київ: ІДУЦЗ, 2019. С. 46 – 47</p> <p>Підвищення кваліфікації: Курси вищого керівного складу оперативного рівня (L-3), НУОУ у 2023 році.</p> <p>Контактні дані: e-mail: kamyshentsev@edu.nuou.org.ua</p> <p>РОМАНЮК Валентин Петрович кандидат технічних наук (21.02.03 – цивільний захист) начальник кафедри хімічного, біологічного, радіологічного, ядерного захисту та цивільної безпеки інституту логістики та підтримки військ (сил)</p> <p>Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Level of fire danger of the local territory. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2023-04-29 journal-article https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.276653 2. Методика оцінювання ймовірного ризику втрати здоров'я особового складу в умовах зараження небезпечними хімічними речовинами. Ukrainian Journal of Military Medicine. 2022-12-30 journal-article. https://doi.org/10.46847/ujmm.2022.4(3)-121 3. Застосування системного підходу до визначення ефективності виконання аварійно-рятувальних заходів під час ліквідації надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру. Journal of Scientific Papers "Social development and Security" 2020-08-31 journal-article. https://doi.org/10.33445/sds.2020.10.4.15 <p>Підвищення кваліфікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цивільна оборона та захист у надзвичайних ситуаціях. On-line платформа Prometheus – 27.10.2023. 2. Курси вищого керівного складу стратегічного рівня (L-4), НУОУ, 27.02-11.08.23 3. Екологічний вимір. Реалії впливу збройної агресії на ґрунтовий покрив України. – Міжнародна науково-практична конференція. 25.07.2023. 4. Актуальні питання хімічної безпеки, протирадіаційного захисту та оцінка ризиків хімічного та радіаційного впливу на здоров'я людини та середовище її життєдіяльності через призму сучасних ХБРЯ загроз. – Науково-практична конференція з міжнародною участю. 30.11.2022. 5. Спроможності функціональних та територіальних підсистем ЄДСЦЗ для оперативного розв'язання завдань за призначенням. 22 Всеукраїнська науково-практична конференція (за міжнародною участю) 27.11.2021. <p>Контактні дані: тел. e-mail: valentynromaniuk@mil.gov.ua</p>
<p>Чому дисципліна для мене є важливою/корисною/актуальною?</p>	<p>Я отримаю фундаментальні знання механізми регулювання цивільної безпеки, основні положення та світові практики їх використання у сфері державного управління цивільною безпекою, особливості систем цивільної безпеки країн НАТО та Європейського союзу, напрямки модернізації та реформування системи цивільної безпеки в контексті європейської інтеграції</p>
<p>Які знання я</p>	<p>Концептуальні та методологічні знання в сфері цивільної безпеки і на межі галузей знань, а також дослідницькі навички, достатні для</p>

отримаю?	проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку цивільної безпеки, отримання нових знань та/або здійснення інновацій
Які вміння я розвину?	<p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми цивільної безпеки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері цивільної безпеки та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.</p> <p>Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері цивільної безпеки, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень</p>
Що мене очікує?	Можливість визначати наукові та практичні проблеми у сфері цивільної безпеки, глибоко розуміти методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці
Якого результату я досягну?	Вивчення матеріалу дисципліни призводить до формування теоретичних знань з питань державного регулювання процесів, пов'язаних з цивільною безпекою населення і територій від надзвичайних ситуацій різноманітного походження та практичних навичок, які необхідні керівникам підрозділу (служби) цивільної безпеки для рішення організаційно-управлінських задач в рамках функціонування державної системи цивільної безпеки з урахуванням досвіду країн НАТО та Європейського союзу
Де я зможу застосувати отримані знання та вміння?	<p>Під час проведення наукових досліджень.</p> <p>Під час обговорення відповідних тем на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, нарадах, дискусіях, суперечках тощо.</p> <p>У майбутній науково-педагогічній (науковій) діяльності</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Законодавча та нормативно-правова база щодо сфери цивільної безпеки у світовій практиці.</p> <p>Л 1/1. Історія розвитку цивільної безпеки провідних країн світу.</p> <p>С 1/2. Сучасний стан законодавчої бази, перспективи її розвитку.</p> <p>ГЗ 1/3. Державна політика у сфері цивільної безпеки країн НАТО та Європейського союзу.</p> <p>С 1/4. Загальні підходи до побудови структури системи цивільної безпеки Європейського союзу</p> <p>Тема 2. Склад і структура спеціальних уповноважених центральних органів виконавчої влади з питань цивільної безпеки країн НАТО та Європейського союзу</p> <p>Л 2/1. Структура систем цивільної безпеки і їх підсистем країн західної Європи.</p> <p>ГЗ 2/2. Склад і структура органів управління з питань цивільної безпеки.</p> <p>ГЗ 2/3. Органи оперативного реагування на надзвичайні ситуації.</p>

	<p>С 2/4. Роль і місце органів виконавчої в забезпеченні захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій країн НАТО та Європейського союзу.</p> <p>ГЗ 2/5. Види, класифікація аварійно-рятувальних структур, порядок їх створення і організація діяльності в країнах західної Європи</p> <p>С 2/6. Склад сил і засобів підсистеми та їх місцевих ланок.</p> <p>Тема 3. Порядок створення аварійно-рятувальних структур і організація їх діяльності в країнах НАТО та Європейського союзу.</p> <p>Л 3/1. Взаємодія, як складна динамічна система.</p> <p>С 3/2. Координація, як механізм і форма управління сферою цивільної безпеки в Європейському союзі.</p> <p>ГЗ 3/3. Модернізація системи цивільної безпеки в контексті європейської інтеграції України.</p> <p>Екзамен</p>
Інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи управління в органах і підрозділах МНС України. Начальний посібник / за ред. к.психол.н, доцента Садкового В.П. – Харків: УЦЗУ, 2009. – 367 с. 2. Міжнародне співробітництво з питань цивільного захисту [Електронний ресурс] // Національна доповідь про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2011 році. – Режим доступу: http://www.mns.gov.ua/files/prognoz/report/2011/6_8_2011.pdf 3. Співробітництво з Європейською комісією [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.mns.gov.ua/inter/coop/osce/main.ua.php?p=1 4. Концептуальні проблеми озброєння та військової техніки: Підручник / За ред. В.І. Мірненка – К.: НУОУ, 2019. – 356 с. 5. Основи цивільного захисту. Підручник / За ред. М.В. Болотських – К.: УЦЗУ, 2008. – 360 с.
«Правила гри»	<p>З боку викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення потреб та запитів здобувачів; – подання актуального й необхідного матеріалу; – наповнення дистанційного курсу на платформі Moodle; – дотримання андрогогічної справедливості, норм та принципів андрогогічної етики, відкритість і щирість у спілкуванні; – забезпечення позитивної й творчої атмосфери на навчальних заняттях. <p>З боку здобувача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність навчатися, розвиватися і змінюватися; – відвідування навчальних занять; – опрацювання лекційного матеріалу; – якісна підготовка до групових та семінарських занять; – доброзичливість, відкритість, щирість, готовність до конструктивної критики; – оригінальність, креативність, ініціативність; – дотримання академічної доброчесності.
Додатково	<p>Детальнішу інформацію про “Концептуальні проблеми у сфері цивільної безпеки” наведено в робочій програмі навчальної дисципліни</p>